అక్కయ్య

సముద్రపుటలలు అశాంతితో చెలరేగుతున్న హృదయంలా ఎగిరి పడుతున్నాయి. సంధ్యకాంతులు నెమ్మదిగా జారుతున్నాయి. అంతసేపటి వరకూ తేనెపట్టులాగుండిన సముద్ర తీరం క్రమంగా పల్చబడుతోంది. సంధ్య సౌందర్యాన్ని, అరసికుడి చేతిలో పడిన అందంలా, కబళించి వేయటానికి చీకటి తొంగిచూస్తూ నవ్వింది.

అక్కడి వాతావరణం శ్రీపతి హృదయంలో ప్రతిబింబించింది. హృదయ సముద్రపు వీచికలు, హోరుమని చెవుల దగ్గర నిరంతర ధ్వని. నాలుగోసారి అటుచూశాడు. ఛీ... ఏనాడూ రానిది తను బీచ్ కెందుకొచ్చాడు. అవును. నిస్సందేహంగా అది అక్కయ్యే. తెల్లకాగితం మీద ఎర్ర సిరాగీతల్లా కిరణాలు.

ఆదర్శానికీ యధార్థానికీ మధ్యయుద్ధం.

తెగిన వీణమీద శాస్త్రీయ సంగీతాలాపన...

ధైర్యంగా అక్కడకు వెళ్లలేదు. అక్కయ్యను పలకరించలేదు. అతని మెదడంతా విపరీతపుటాలోచనల్తో వుక్కిరి బిక్కిరవుతోంది.

క్రమంగా చీకటిపడుతోంది. అతను నెమ్మదిగా నడవనారంభించాడు. అక్కయ్యపక్కనుంచే కదిలిపోతున్నాడు. ఆమె తన్ను పిలిస్తే ?... పిలవదు. పక్కన కూర్చుని విరగబడి నవ్వుతున్న వ్యక్తిని చూడగానే అతని కళ్లు రెండూ ఎర్రబడ్డాయి. రిక్షాయెక్కి సినిమా రోడ్డుకు పోనీమన్నాడు.

శ్రీపతి కృష్ణాటాకీస్ దగ్గరకొచ్చాడు. ఇంకా సినిమా వదల్లేదు. అదేదో ఇంగ్లీషు చిత్రం. బైటవున్న స్టిల్సుని బట్టి అంతా 'సెక్స్'. నాన్న గనక తను యీ సినిమాకు వెళ్లటం చూసివుంటే?... బుర్ర బ్రద్దలు కొట్టుకునే వాడు. ఇప్పటికతను అక్కయ్యను టవున్‌లో మూడుసారులు చూశాడు. ఓసారి సిటీ యంపోరియంలో సిల్కు చీరలు కొంటుండగా- అతను పలకరించలేదు. ఆమె చూడలేదు గాబోలు ! చూస్తే పలకరించదూ! మరోసారి మేట్నీ షోలో - మూడోసారి పార్కులో -తప్పించుకుని వెళ్లిపోయాడు.

సిగరెట్టు కాలుస్తూ రోడ్డువారగా నిలబడ్డాడు. సగం కాలిన సిగరెట్టు వంక చూశాడు. గుండె గుభేలుమంది. తన వంశంలో కనీ-వినీ- ఎరగంది....

నాన్నకు తెలిస్తే ?

తక్షణం ఆత్మహత్య.

సిగరెట్టు కాలుస్తే తప్పేముంది? పరిమితంగా వుంటే ఫరవాలేదు అనేవాడు ఓ లెక్చరరు. క్రమంగా ఆ సిద్ధాంతం అతనిలో జీర్ణించుకుపోయింది. ప్రతి విషయంలోనూ మోడరేషన్ వుండాలనే హిల్టన్ వాదనక్కూడా అతను 'హేట్స్‌ఆఫ్' అన్నాడు. ఆఖరుకు స్త్రీ ప్రాతివ్రత్యానిక్కూడా మోడరేషన్! అతను నవ్వుకున్నాడు.

సినిమా వొదిలేశారు.

మరో అరగంటకు టిక్కెట్టు తీసుకుని వెళ్లి కూర్చున్నాడు. ఆట మొదలు పెట్టటానికి ఇంకా గంట ఉంటుంది.

అతను మరో సిగరెట్టు వెలిగించాడు.

'సిగరెట్టు కాలుస్తున్నావా తమ్ముడూ !... నాన్నకు తెలిస్తే ఏమవుతుందో - ఎంత బాధపడతాడో తెలుసా ?'

శ్రీపతి వాస్తవిక ప్రపంచంలోపడి పక్కకు తిరిగి చూశాడు. అక్కయ్య కనిపించింది. ప్రక్కన సాయంత్రం కమల నవ్వులో భాగం పంచుకున్న వ్యక్తి.

'ఇక్కడ కూర్చుందాం'... తన పక్కన అక్కయ్య అతనూ కూర్చున్నారు. అతనింకా ఆమెకేసి అలా చూస్తూనే వున్నాడు. మెళ్లో రవ్వల నెక్లెస్ మెర్క్యురీలైటుకాంతిలో తళుక్కు తళుక్కు మంటోంది. ఎర్రటి దుద్దులు మెరుస్తున్నాయి. చేతిలో హ్యాండ్‌బ్యాగ్ ! స్వంతంగా అల్లింది గాబోలు ! ఇంతటి సిరిసంపదలు అక్కయ్య ఏనాడైనా యెరుగునా?

"నామీద నీకు కోపంకదూ తమ్ముడూ ? అందుకే అలా మూగనోముపట్టావు" చిలిపిగా, ప్రేమగా నవ్వింది అక్కయ్య.

"ఛీ... సిగ్గులేని నవ్వు" అనుకున్నాడు

"ఎందుకూ కోపం ?"

"కాకపోతే నన్ను బీచ్‌లో చూసినప్పుడు ఎందుకు పలకరించలేదు ? ఇంతకు ముందు మూడుసార్లు నువ్వు నన్ను చూడటం - నిన్ను నేను చూడటం సంభవించింది. నీ అభిప్రాయం ?

"నిజంగా నేను నిన్ను చూడలేదు. కాని నువ్వు చూశావు కదా ! ఎందుకు పలకరించలేదు?"

"నువ్వు పలకరిస్తావో లేదో చూద్దామనే వూరుకున్నా !"

"నేనూ అంతే !" అనేసి నాలిక్కరచుకున్నాడు.

"అబద్ధం ఆడినా నేర్పుగా వుండాలి. దొరికి పోయావ్"అంటూ పకపక నవ్వింది. శ్రీపతి సిగ్గుపడి పోయాడు.

"పోనీ - అయిష్టంతోనే మాటలు మానుకున్నా; నువ్వు చేసిన పనికి ఎవరైనా అంతే ! ఇందులో క్రాస్ ఎగ్జామిన్ చెయ్యటానికే వీల్లేదు."

అక్కయ్యకు కోపం రాలేదు. నవ్వింది. అంత గంభీరత అక్కయ్యకెలా వచ్చిందో !

"ఇతను మా తమ్ముడు శ్రీపతి. ఇంటర్ సీనియర్... ఈయన మీ బావగారు." అంటూ పరిచయవాక్యాలు పలికింది అక్కయ్య.

"బావ" అన్నమాట వినగానే అతనికి ముళ్ళమీద నడచినట్లైంది.

"అలాగా!... మా బావమరిదిని కలుసుకున్నందుకు చాలా సంతోషం. నీ గ్రూపు ?"

శ్రీపతి జవాబు చెప్పకూడదనే అనుకున్నాడు. కాని అనుకోకుండా "యం.పి.సి." అన్నాడు. అతని మొహం చూడగానే రావలసినంత కోపం రాలేదు.

ఇంటర్వల్ దాకా ముగ్గురికీ మధ్యమౌనం నిలిచింది. అక్కయ్య మూడు డ్రింకులు పుచ్చుకుని ఒకటి శ్రీపతికిచ్చింది. అతను వద్దనలేక పుచ్చుకుని తాగాడు. నాన్న మాటల్లో అనాలంటే అటువంటి పాపిష్ఠిదాని చేతి డ్రింకుతాగినందుకు ఏడు జన్మల పర్యంతం మహాపాపం వెంట వస్తూంటుంది. సినిమాలోంచి వెళ్ళిపోదామనుకున్నాడు కూడా !

ఇంతకీ అక్కయ్య చేసిన అపరాధం ?-

* * *

ఆవేళ ఇంకా బాగా తెల్లవారలేదు. గలగలమని మువ్వలచప్పుడు క్రమంగా దగ్గరై ఇంటి ముందు ఆగింది. అక్కయ్య రెండెడ్ల బండిలోంచి దిగింది. ముసుగుతన్ని పెట్టి నిద్రపోతున్న తను ఒక్కసారి మేలుకున్నాడు. ముందు ఉత్తరం ముక్కయినా రాయకుండా అక్కయ్య వచ్చింది. ఇందులో ఏదో విశేషముంది. - అక్కయ్య తనెందుకు వచ్చిందీ చెప్పనూలేదు. నాన్న అడగనూ లేదు. ఎందుకొచ్చావని కన్నకూతురునెలాగడుగుతాడు ? అందుకే ఆవిడ నోటంటే విందామని వూరుకున్నాడు.

'అల్లుడు రాలేదే ?' అని మాత్రం అడిగాడు.

దానికి అక్కయ్య ఎలాంటి సమాధానమూ యివ్వకపోవటంతో అనుమానాలు ఇంకా ధృవపడ్డాయి.

"అక్కయ్య మునుపటికి మల్లే ఉత్సాహంగా లేదు. ఎప్పుడూ నవ్వేదిగాదు. దిగులుగా వుండేది. ఇదంతా చూస్తుంటే ఇద్దరికీ మధ్య ఏదో అఖాతం ఏర్పడిందన్న సంగతి రుజువైంది. ఓ నాడు నాన్న అడిగాడు;

'అమ్మాయ్ !... ఏదో దాస్తున్నావు. అసలు సంగతి చెప్పమ్మా'!

అక్కయ్య భోరుమంది. ఇన్నాళ్ళూ అణచిపెట్టిన దు:ఖం లావాలా పైకుబికింది. అగ్నిపర్వతం బద్దలైంది. బావతత్వం ఆయనకి కొద్దిగా తెలుసు. అక్కను రెండో పెళ్ళివాడికిచ్చారు. మొదట్లో ఈ సంబంధంవొద్దని నలుగురూ నచ్చజెప్పారు. కాని తండ్రి వినలేదు. వాళ్ళ కుటుంబం సంప్రదాయమైంది. దేవుడి గదిలో ఎత్తయిన దేవుడి విగ్రహం

ముందు కూర్చుని పెద్దగా మంత్రాలు చదువుతూ, మడిగా వియ్యంకుడు పూజ చేస్తున్నాడట. వియ్యపురాలు వుదయమే కాలవకెళ్ళి స్నానం చేసి వస్తుందట. ఇంటినిండా దేవుడిపటాలు! ఇంతకంటే ఏం కావాలి?.... సాయంత్రమయ్యేసరికి భగవద్గీతా పారాయణం కాని పురాణపఠనం కాని వుంటుంది.

మొదటిపెళ్ళాన్ని అత్తగారు విషం పెట్టి చంపింది. రాచి రంపాన పెట్టింది...

ప్రతిరోజూ తల్లిమాటలు విని పెళ్ళాన్ని అకారణంగా చావగొడతాడు. అతన్తో ప్రతిదీ పేచీయే !

అక్కయ్య ఏడుస్తూ ఇంకా చెప్పింది. భర్త ఎన్ని విధాల తనను బాధపెట్టాడో ! అత్తగారు ఎన్ని విధాల సాధించిందో ! అంతా మామూలు సొదే ! అందుకే తను ఎదిరించి వచ్చేసింది.

‘ అయితే ఇంక వెళ్ళవా ? శాశ్వతంగా బంధం తెంపుకుని వచ్చేశావా ?.... ఆడదానికి పుట్టిల్లు నరకం - అత్తిల్లు స్వర్గం - భర్త దైవం. తెలిసిందా ? అనవసరంగా అప్రతిష్ఠ.నేను తలెత్తుకు తిరగొద్దూ? అది సంప్రదాయ కుటుంబం. కట్టుబాట్లు ఎక్కువగా వుంటాయి. అన్నింటికీ వోర్చుకోవాలి. మరి ఆడదంటే ఏమనుకున్నావు?' అని ఉపదేశం చేశాడు తండ్రి. అత్తగారి బాధలు ఎలాగ తొలగిపోతాయో కూడా తండ్రి వివరించాడు. ఆవిడకు ముసలితనం వచ్చింది. కనక త్వరగా కన్ను మూస్తుంది. అప్పుడు అక్కయ్యే ఆ యింటికి రాణి అవుతుంది. భర్తను తన కనుసన్నల్లో వుంచవచ్చు. అంతేకాని కళ్ళువుండి తను గోతిలోకి దూకాడని మాత్రం ఒప్పుకోడు నాన్న. అక్కయ్య మూగగా చూసింది. ఆమె మానసిక బాధ శ్రీపతికర్థం కాలేదు. ఆ యింట్లోనే వుండి తండ్రి భావాలలో భాగం పంచుకున్నవాడు కనక అతను అక్కయ్యను క్షమించలేకపోయాడు. నాలుగయిదుసార్లు అక్కయ్యను తిరిగి భర్త దగ్గరకు వెళ్ళిపొమ్మని శాసించాడు తండ్రి. అంటే అతనికి కూతురి మీద ప్రేమ లేకనా ? బోలెడంత ఉంది... అది అతనికి మాత్రమే అర్థం అవుతుంది.

“నన్ను తలెత్తుకుని తిరగనియ్యవా ?” అన్నాడు. నలుగురూ నాలుగు మాటలూ అంటున్నారట. ఎలాగ ?

పతి ఎలాంటి వాడయినా అతడే దైవం !.... తుమ్మెద రొదలా చెవిలో ఉపన్యాసం...హిందూ స్త్రీ అంటే ?... భర్త ఎలాంటి వాడయినా అతనికి సపర్య చెయ్యాలి. తన సర్వస్వం అతనికప్పగించాలి. ఎంతమంది వొచ్చినా వొండిపారేయాలి. కనీసం రెండు కూరలు - వో పచ్చడి - అతిథి మర్యాద అంటే యేమిటి మరి ? భర్త కుష్ఠురోగి అయినా అతన్ని మోసుకుని వెళ్ళి అతని ప్రేయసి దగ్గరకు చేర్చాలి. చచ్చి పోతే యముడితో పోట్లాడాలి.

‘నువ్వు గులాబీరంగు చీరకట్టుకో’ అంటే వెంటనే ఆ పని చెయ్యాలి. రాత్రి పన్నెండుకూ, రెండుకూ అతను వచ్చినా మేలుకుని వుండి అతను అన్నం తిన్నాక తను తినాలి. ఎంతమంది పిల్లల్ని కంటే అంతగొప్ప. ‘ ఒక్కసారి సినిమాకు తీసికెళ్ళరూ ?’ అంటూ భర్తను బ్రతిమాలుతూండాలి. ఇంతవినయంగా అణగిమణగి వుంటే సమాజం

ఆమెకు 'ఉత్తమా యిల్లాలు' పట్టాన్ని ప్రసాదించటానికి యత్నిస్తుంది... శ్రీపతి కూడా అక్కయ్యతో మాట్లాడటం మానుకున్నాడు.

చివరకి ఓ నాడు అక్కయ్య అంది: 'నాన్నా ! నేనివాళ వెడతాను. నాకు ప్రపంచం అర్థమైంది. ఎత్తిపొడుపులు ఇంక సహించలేను.'

నాన్న కళ్ళు తలుక్కుమన్నాయి. హిందూ ధర్మం నిలిచింది. 'దేవుడికి కటాక్షం కలిగింది' అన్నాడు. అక్కయ్య బండెక్కి వెళ్లింది...భర్త దగ్గరకు.

'మొగుడంటూ వొకడుంటే అదే పదివేలురా ! భర్తపోయిన వాళ్ళను చూడు!' అన్నాడు, అక్కయ్య వెళ్ళిపోయాక తన్నుద్దేశించి నాన్న. అదీ నిజమేననిపించింది అతనికి. భర్తపోతే హిందూ సంఘంలో ఇంకేమైనా వుందా ? చీకటి గదిలో వుండాలిట. పువ్వులను గురించి మనసులో అయినా తలపెట్టకూడదు. సౌందర్యాన్ని చంపుకోవాలి. వీలైనన్ని ఉపవాసాలు చెయ్యాలి. భగవద్గీత నిరంతరం చదువుకోవాలి. పోనీ, రామాయణభాగవతాల్లాంటి గ్రంథాలనైనా సరే !... నాన్న దేవుడి ముందు కూర్చుని 'ఓం' అంటూ ముక్కుపట్టుకున్నాడు.

సరిగ్గా అక్కయ్య వెళ్ళిపోయిన నెలరోజులకు ఓ నాడు సాయంత్రం తండ్రి తన రూంకు పరుగెత్తుకొచ్చాడు.

"కొంపమునిగింది" అన్నాడు. శ్రీపతి ఏవన్నట్లు చూశాడు.

"మీ అక్కయ్య భర్త దగ్గరకు కాదు వెడత"

"కొంపతీసి మనసు విరిగి ఆత్మహత్యకాని చేసుకోలేదు కదా ?"

శ్రీపతి ఈ మధ్య తండ్రి దగ్గర లేని కారణం చేత పత్రికలు తెగచదువుతున్నాడు. అందులో ఇలాంటి సంఘటనలు అనంతం.

"అలాగైనా బాగుండును. ఎవడితోనో లేచిపోయింది. నా పరువు ప్రతిష్ఠలన్నీ గంగపాలయ్యాయి. అందరికీ ఈ విషయం తెలిసిపోయింది. కడుపులో చిచ్చుపెట్టింది. మన కుటుంబ గౌరవాన్నంతా మంటగలిపింది. ఇంక ఏ మొహం పెట్టుకుని వూళ్ళో తిరగను ?"

నాన్న వొణికిపోతున్నాడు. అతనికున్న మనస్థైర్యం అంతే ! అతనికి సంఘంలో ఆకాశమంత ఎత్తు స్థానం వుంది. సమాజం ఈ మాటతన్ని కిందకు తోసివేస్తుంది. నాన్న పాతాళంలో పడ్డాడు. శ్రీపతి కూడా చలించి వూరుకున్నాడు. అక్కయ్యను గురించి అతని కెలాంటి అభిప్రాయమూ కలుగలేదు.

తరువాత కొంతకాలానికి అక్కయ్య సిల్కుచీరలు కొంటూ సిటీ ఎంపోరియంలో కనిపించింది.

* * *

"తమ్ముడూ !... పరధ్యానంగా వున్నావు. సినిమా చూడ్డానికి కదూ నువ్వొస్త ? అస్తమానం ఆలోచించి బుర్రపాడుచేసుకునేవాళ్లు సంఘానికి విద్రోహులు" అంది

అక్కయ్య. అతను పరధ్యానంగా అనుకోకుండా నవ్వాడు.

సినిమా అయిపోయింది.

ముగ్గురూ బయటకొచ్చారు. శ్రీపతి సైకిలు రిక్షా బేరమాడబోయాడు.

"నువ్వీ రాత్రి మాతో రావాలోయ్ ! ఎక్కడికీ వెళ్ళటానికి వీలులేదు" అంది అక్కయ్య. అతను ఎందుకో కాదనలేకపోయాడు. డ్రైవరు డోర్ ఓపెన్ చేశాడు. శ్రీపతి ముందు సీట్లో కూర్చున్నాడు. ఇద్దరూ వెనకాల కూర్చున్నారు.

"శ్రీపతికి ముభావంగా వుండటం సరదాగాబోలు!" అన్నాడతను.

"మరే... నిజం తెలిసొచ్చేవరకూ అలాగే వుంటుంది" అని సమాధానం చెప్పింది అక్కయ్య.

ఇంగ్లీషు పిక్చరు కావటం మూలాన త్వరగా అయిపోయింది. ఓ పెద్ద మేడముందు కారు ఆగింది. శ్రీపతి అక్కయ్య వెనకాల ఇంట్లో అడుగుపెట్టగానే గడియారం పన్నెండు కొట్టింది. ఇంటి ముందు గులాబీ మొక్కలు, మల్లె మొక్కలు నిద్రపోతున్నాయి. మెర్క్యురీ లైటు వేయగానే హాలంతా తళుక్కుమంది...

"స్వీట్ హోం" అంటూ గుమ్మానికి కట్టెను.

"తమ్ముడూ నువ్వు భోంచేశావా ?"

"చేశాను" అన్నాడు ధీమాగా.

"అబద్ధం!" అంది. అతను భయపడ్డాడు. ఈ ఆడవాళ్ళకు రహస్యాలన్నీ ఎలా తెలుస్తాయి ? అదీ విచిత్రమే !

"నిన్ను భోంచెయ్యమని బలవంతం పెట్టం లే! పన్నెండు గంటలకు భోజనం యేవిటి? మాకూ ఆ అలవాటు లేదు' అని అక్కయ్య శ్రీపతి ముందు ఆపిల్సూ, ద్రాక్షా, షాంగ్రీల్లా నైస్ బిస్కట్లు ఉంచింది. ఫ్లాస్కులో ఉన్న పాలు ముగ్గురికీ సర్దింది. అతను సంశయిస్తూ తినసాగాడు. ఎదిరించి అక్కణ్ణుంచి వెళ్ళిపోదామనే ఉంది. కాని ఎలాగ ? ఎందుకో హృదయం అంగీకరించటం లేదు. ఏదో అజ్ఞాత శక్తి ముందరి కాళ్ళకు బంధం వేసి తనను కదలనీయకుండా చేస్తోంది.

'అయితే శ్రీపతీ ! నువ్వు బై.పి.సి. తీసుకుని ఉంటే హాయిగా మెడిసిన్ చదవ్వొచ్చుగదా! ఎందుకు ఎం.పి.సి. చదువుతున్నావు.?- అతను కొంచెం ఆశ్చర్యపడ్డాడు. అయితే తన్ను గురించి అక్కయ్య అంతా చెప్పిందన్న మాట!

'బహుశా ఇంజనీరింగు చదువుదామని గామోలు ఏం తమ్ముడూ ! అంతేనా ?' అంటూ భర్త ప్రశ్నకు తనే సమాధానం చెప్పింది.

'నీకు తెలియందేముంది అక్కయ్యా! నాన్నతత్వం - ఆయన తీరు కొత్తకాదుగా!' అన్నాడు శ్రీపతి. అతనికే ఆశ్చర్యం కలిగింది. 'అక్కయ్యా!' అని పిలవకూడదనుకొన్నాడు... కాని అక్కయ్య అంతా గ్రహించినట్టు నవ్వింది.

'పోనీ... నే చదివిస్తా చదువు. నీకంటే కావలసినవాళ్ళు నాకెవరూ లేరు.'

అక్కయ్య గంభీరంగా అంది.

'సరి... అయితే నన్ను వెయిటింగ్ లిస్టులో వేశావన్నమాట !' అని హృదయపూర్వకంగా నవ్వాడు డాక్టరు.

అయిదు నిమిషాలు నిశ్శబ్దం తాండవించింది.

'శ్రీపతీ !....నువ్వు కుర్రాడివి కాదు. తెలివైన వాడివని మీ అక్కయ్య చాలా సార్లు చెప్పింది. అంచాత మూఢ సంప్రదాయాలకు, అర్థం లేని పట్టింపులకూ లొంగిపోయి బుర్ర పాడుచేసుకోకు. విశాల హృదయంతో పరిస్థితుల ప్రభావాన్ని అర్థం చేసుకొని మంచి చెడ్డలు నిర్ణయించు. చెప్పుడు మాటలు ఎన్నడూ వినకు... మీ అక్క మీద నీకు విపరీతమైన కోపం వుండి వుంటుంది. ఆ కోపం ఇంకా నీలో వుందంటే నీకూ, అనాది మానవుడికీ వ్యత్యాసం లేదన్నమాట.... అంతేకాదు. నీ చదువు కూడా వృథా'.

శ్రీపతి ఏదో తప్పిదం చేసినవాడిలా బాధ పడుతూ వింటున్నాడు. డాక్టరు ఇంకా ఏదో చెప్పబోయాడు. టెలిఫోన్ కాల్ వచ్చింది.

'అర్జంటుగా కేసొకటి వచ్చింది. నేను వెళ్ళాలి'; అంటూ పాలు మాత్రం ఒక్కగుటకలో తాగేసి డాక్టరు స్టెతస్కోపు, లెదర్‌బాగ్ తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

'క్షణం తీరిక వుండదు; ఇంట్లో సుఖం వుండదు ఏం డాక్టర్లు బాబూ ! తమ్ముడూ, నువ్వు మాత్రం డాక్టరు చదవొద్దు.... ఇంజనీరైనా అంతేననుకో'.....

శ్రీపతి పాలు తాగటం పూర్తయింది.

'డాక్టరుగారిప్పుడు రారా !

'వస్తారు. కాని బావని పిలవటానికి నీకు నోరు తిరగటం లేదు కదా ! అవును... ఎలా తిరుగుతుంది ? నేను చేసిన పని వ్యభిచారంతో సమానంగా - ఇది క్షంతవ్యం కానిపని. అందరూ మొహం మీద వుమ్మేస్తారు. సంఘంలో ఎవరూ గౌరవించరు... నువ్వూ అంతేనంటావా'?

అతను మాట్లాడలేకపోయాడు.

తలుపులు రెండూ చేరవేసింది.

'నిద్రవొస్తోందా ? నీకు బాధగా లేదుకదా!'

"లేదు... నేను ఒంటిగంటదాకా ఏదో చదువుకుంటూ వుంటాను" శ్రీపతి చిన్న అబద్ధం ఆడాడు. అతను పదింటికే పడుకోటం అలవాటు.

"నేను చేసిన పని తప్పని నువ్వు విశ్వసిస్తున్నావా ?... నీకు నేనంటే అసహ్యంగా లేదూ? నన్ను తప్పు పడతావు కాని నేనెలాంటి జీవితం అనుభవించానో నీకు తెలుసా ? భర్త భార్యను అకారణంగా చావగొట్టి, అత్తగారూ, వెధవకూతురూ కూడా ఎందుకులే ! సింహాసనం మీద కూర్చుని నానా చాకిరీ చేయిస్తుంటే, అన్నీ సహించి, ఆఖరుకు భర్త

శీలాన్నే శంకిస్తే ? అప్పుడు హిందూ స్త్రీ గతేవిటని నువ్వెప్పుడైనా ఆలోచించావా? నా పరిస్థితులు కూడా అంతే! డాక్టరుగారు, ఆయన స్నేహితులు. డాక్టరుగారితో నాకు అనుబంధం వుందని శంకిస్తే?... దాన్ని నిజం చేసుకోటమే వుత్తమం. నువ్వింకా చిన్నవాడివి. నేను మొన్న మొన్నటి దాకా చిన్న దానినే! కాని ఈ స్వల్పకాలంలో నాకు ప్రపంచం అర్థమైంది. నాలాంటి వాళ్ళు ఎంతమందో నీకేం తెలుసు ? ఈ సంసారాల్లో నూటికి తొంభైవంతులు ట్రాజికల్. నా చరిత్ర సామాజిక యితివృత్తం కదూ?''

శ్రీపతి కళ్ళమ్మట నీళ్ళు తిరిగాయి. అక్కయ్య కూడా ఏడుస్తోంది. పాతగాథలన్నీ తళుక్కున మెరిసి వుంటాయి. అక్కయ్య ఏడవటం అతను సహించడు. అక్కయ్య స్థితి బాగుపడింది కదా ! ఇంకా ఎందుకీ కన్నీరు! ఇంతటి అనుభవం సంపాదించినది. ఏడవటం వలన జీవిత శృంఖలాలు తెగవని తెలుసుకోలేదూ ?

'అక్కయ్యా!... నువ్వు దేవుడుగుళ్ళోకి వెడుతున్నావా?'

అక్కయ్య తమాషాగా నవ్వుతూ 'ఎందుకూ!... అలాంటి నమ్మకాలు నాకూ వొదిలిపోయాయి. నాకు ముక్తీ, మోక్షం అక్కర్లేదు. స్వర్గలోకం అసలేవొద్దు. అదీకాక నావంటి పాపాత్ముల్ని దేవుడు క్షమించడుగా !...నువ్వు రూంలో ఎందుకుంటున్నావు? ఇక్కడికి వచ్చేయకూడదూ ? కలిసి హాయిగా వుండవచ్చు' అంది విషయం మారుస్తూ..

అతను సమాధానం చెప్పకుండా భయం భయంగా చూశాడు.

'భయం వేస్తోంది కదూ!... ఈ దుర్మార్గురాలితో నా కెందుకనుకుంటున్నావు కదూ! మాతో కలిసి వుంటే చిత్రగుప్తుడు నీ పేరు కూడా చిట్టాలో ఎక్కిస్తాడు. అప్పుడు యమకింకరులు నిన్ను సలసలకాగే నూనెలో పడేస్తారు...అమ్మో! ఆ బాధ అనుభవించటం కష్టం కాదూ ?...అదీకాక నాన్న గుండెలు బాదుకుని ఏడవడూ ? నీ సంప్రదాయ జీవితం నశింపు కాదూ?'

'అదేం కాదు... తప్పకుండా వొస్తాను.'

అక్కయ్య ఇంకేం మాట్లాడలేదు. గడియారం ఒంటిగంట చూపించింది. అతను నిద్రవొస్తోందని పడుకున్నాడు. తన కర్తవ్యాన్ని గురించి ఆలోచించుకుంటూ రెండు గంటల దాకా గడిపాడు. తరువాత చిన్న కునుకు పట్టింది...

శ్రీపతి రూం మార్చలేదు. కాని ఇరవై నాలుగు గంటల్లో ఇరవై గంటలు అక్కయ్య ఇంటిదగ్గరే గడుపుతున్నాడు. అతను డాక్టరుని 'బావ' అని మాత్రం పిలవటం లేదు. ఎన్నో విషయాలు అతనికి తెలిశాయి. ఎంతోమంది కొత్త వ్యక్తులతో అతనికి పరిచయం కలిగింది. డాక్టరు బలవంతాన క్లబ్‌లో మెంబరయ్యాడు. ఇద్దరూ కలిసి రాత్రి ఎనిమిదింటి వరకూ పింగ్‌పాంగ్ ఆడుకుంటూ వుండిపోయేవారు.

అక్కయ్య నూతన జీవితాన్ని సూక్ష్మంగా పరీక్షించే అవకాశం కలిగిందతనికి. ఆమె లేచి వచ్చిందన్న సంగతి ఎవరికీ తెలియదు. డాక్టరు క్కూడా తల్లిదండ్రులు లేరు. కావలిసినవాళ్ళెవరూ లేరు. ఇద్దరూ రిజిష్టర్డ్ మేరేజ్ చేసుకున్నట్టు చెప్పాడుట డాక్టరు. ఈ

అబద్ధం ఆడకపోతే ఎంత సహృదయులైనా హిందూ సంఘంలో క్షమించరన్న సంగతి అతనికి బాగా తెలుసు.

ఓనాడు తండ్రి తనను వెతుక్కుంటూ క్లబ్బుకు వచ్చాడు.తండ్రి క్లబ్బుకు రావటం ఇదే మొదటి సారి. రూంకు మొదట్లో వెళ్ళాడట. తనీ మధ్య అసలు రూంకి రావటం లేదని, ప్రస్తుతం క్లబ్బులో వుంటాడనీ ఆ యింటి యజమాని అన్నాడట. దాంతో నాన్న తిన్నగా ఇక్కడికే వచ్చేశాడు. శ్రీపతి డాక్టరుతో పింగ్‌పాంగ్ ఆడుతూ లోకాన్నే మరిచాడు. తండ్రి పిలవగానే వెళ్ళాడు.

'వెంటనే రూంకి పోదాం పదరా ...నీతో మాట్లాడాలి' అన్నాడు ముందుకు రెండడుగులు వేసి.

మళ్ళీ అక్కడికి వెళ్ళబోయాడు.

"మళ్ళీ యెక్కడికిరా?"అని గర్జించాడు తండ్రి.

"ఆయనతో నేను వెడుతున్నానని చెప్పేసి వస్తా."

శ్రీపతి తండ్రి వెంట, పితృవాక్యపరిపాలకుడిలా నడచి వెడుతుంటే డాక్టరు నవ్వుకున్నాడు. రూమ్ చేరుకున్నాక తండ్రి అడిగాడు: "శుభ్రంగా కూర్చుని చదువుకునేవాడివి. ఏం పొయ్యేకాలమొచ్చి ఆ క్లబ్బులో చేరావురా" డబ్బు తేరగా వస్తుందనుకున్నావా"?..."హోటల్‌లో భోజనం చెయ్యటం లేదట. మరి యేం చేస్తున్నట్టు? అతని కనుమానముగానే వుంది. దాపరిక మెందుకనుకున్నాడు శ్రీపతి.

"మీ అక్క ఈ వూళ్ళోనే కులుకుతోందట కదూ ? అది మరో వెధవతో కారులో వూరేగుతుంటే మన రామాచారి చూచి చెప్పాడు. నిజమేనా ? దాని మొహం తగలెయ్య. కుటుంబ గౌరవానికి చిచ్చుపెట్టింది"

శ్రీపతి వుద్రేకం ఆపుకోలేకపోయాడు.

"ఆగునాన్నా... అక్కయ్యననవసరంగా యేమనకు".

"అయితే దాని చర్యను సమర్థిస్తున్నావన్న మాట....దౌర్భాగ్యుడా ? నా కంతా తెలుసు. దానింటి దగ్గరే నీ మకాం - దాని చేతితిండి కూడా తింటున్నావు. నీ పాపం లక్ష జన్మాలకయినా తరగదు. మరి నేనెందుకు చావటానికి ?"

తెగేవరకూ తాడు లాగటమే మంచిది.

"నీకంత బాధగా వుంటే నా గురించి శ్రమ పడొద్దు".

అప్రయత్నంగా శ్రీపతి చెంప ఛెళ్ళుమంది. అతను మాట్లాడలేదు. ఎడం చేత్తో చెంప రాసుకున్నాడు.

"అవును మరి... ఇన్నాళ్ళూ చదివించాను కదూ మరి ! అందుకు ప్రతిఫలం! "ఇప్పుడా రంకుముండ కనపడగానే కళ్ళు నెత్తిమీదికొచ్చి నాన్న కనపట్టం మానేశాడు. నీకు కొమ్ములొచ్చాయి. ఎలాగా తెగతెంపులు చేసుకున్నావు కనక అలాగే చావు... నీకూ నాకూ

బంధం నాస్తి" అనేసి ఆయన చకచక వెళ్ళిపోయాడు. నాన్న తత్వం తనకు తెలుసు. ఎన్ననుకుంటే యేం లాభం ? అయినా తనకంత వుద్రేకం కూడదు. అక్కయ్యను అనరాని మాటలంటుంటే తను క్షమించలేకపోయాడు. చేతిసంచీ పట్టుకుని, చింకి గొడుగుతో వెళ్ళిపోతున్న నాన్నను చూడగానే అతనికి కళ్ళమ్మట నీళ్ళు తిరిగాయి. పోనీ- వెనకాల వెళ్ళి బ్రతిమిలాడి తీసుకొస్తే!...

గదికి తాళం వేసి అక్కయ్యదగ్గరకెళ్లాడు. అంతా వివరించాడు.

"నీ యిష్టం. తండ్రీ కొడుకులమధ్య అనుబంధాన్ని ఛేదించాననే అపవాదు నాకెందుకు? అనవసరంగా అక్కయ్య కోసం నీ నైతిక జీవితాన్ని పాడుచేసుకోకు."

అతని దుర్బల హృదయం భోరుమంది. ఎటూ నిర్ణయించుకోలేకపోయాడు.

ఆకాశంలో చీకటి ఆవరిస్తోంది. చుక్కల్ని క్రమంగా మబ్బులు కబళిస్తున్నాయి. వర్షానికి నాందీ వాక్యం కాబోలు!

ఆ వేళ డాక్టరు రాత్రి తొమ్మిదిదాటాక వచ్చాడు. రావటంతోనే గుండెల్లో బాధగా వుందంటు పడుకున్నాడు. ఇద్దరి గుండెల్లోనూ రాయిపడింది. చేసిన తప్పులకి శిక్ష అనుభవించే సమయంవచ్చిందా? అయినా ఇంత చిన్న విషయానికి కంగారెందుకు? తాము చేసిన చర్యలు తప్పని భావించేవారందరికీ క్షణక్షణానికీ ఇలాంటి అనుభూతులు తప్పవు. అక్కయ్య మాత్రం నవ్వుతూనే వుంది. గుండె కాచింది. శ్రీపతి నిలువునా కంపిస్తున్నాడు. ఏ తెగకూ చెందని వాడతను. అలాగని తటస్థుడూ కాడు. ఉభయపక్షాల్లోనూ వున్నాడు. దేవుడు వున్నాడని నమ్మలేడు. లేడని ధీమాగా చెప్పటానికి తరతరాల నుంచీ వొస్తున్న ఆచారాలు, కట్టుబాట్లు ఆకాశాన్ని అంటుతున్న అనేక రకాల దేవుళ్ళ గుళ్ళు అడ్డం వొస్తున్నాయి. అలాగే అక్కయ్య చేసిన పనిని పూర్తిగా సమర్థించనూ లేడు. ద్వేషించి వైదొలగనూ లేడు. అతని తత్వం ఉభయ భ్రష్ఠత్వం. అందుకే అక్కకు లేని భయం అతనికి.

* * *

"నువ్వేం కంగారు పడకు. ఇదీయనకు అప్పుడప్పుడూ వొస్తూంటుందిలే ! తగ్గిపోతుంది. కొంచెం హార్ట్ వీక్‌నెస్ అంతే' అంది అక్కయ్య. కాని పదైనా నొప్పి తగ్గలేదు. ఫోన్ చెయ్యగానే డాక్టర్ సీతాపతి వొచ్చాడు. అతనేదో చికిత్సలు చేస్తూ ఆ రాత్రికక్కడే వుండిపోయాడు. డాక్టరుకు సీతాపతి ముఖ్య స్నేహితుడు. అతని ఆంతరంగిక విషయాలన్నీ ముఖ్యంగా అతని వివాహం గురించి అంతా సీతాపతికి తెలుసు.

'మరేం ఫరవాలేదని' అభయమిచ్చాడు సీతాపతి- కాని ఆ రాత్రే అతని అభయహస్తాన్ని ఖండించి డాక్టరును ఎగేసుకు పోయింది మృత్యువు.

ఏడవటం తెలివి తక్కువని బోధించిన అక్కయ్య కన్నీరు మున్నీరుగా ఏడ్చింది. ఎంతకాలం నుంచి దాచి వుంచిందో ! భర్తను వొదిలి వచ్చినప్పుడు కూడా అక్కయ్య ఏడవనేగు. ఆ సంగతి అతనికి బాగా తెలుసు. ఆకాశమంత యెత్తున హృదయ

జ్వాలలు...ఇప్పుడామె బ్రతుకు ?... ఎవడైనా ఛాందసుడి దగ్గరకు వెళ్ళి అక్కయ్య జీవితాన్ని నేటి వరకూ వివరిస్తే ఏం చెప్తాడు ? ముందు అలాంటి పాపిష్ఠిగాథ విన్నందుకు చెవులు మూసుకుంటాడు గామోలు ! 'అంతే అవుతుంది. నాయనా !... పాపానికి తగ్గ ఫలితం అనుభవించొద్దూ! కట్టుకున్న మొగుణ్ణివదిలేసి మరోడితో వుండటం రంకుతనం కదూ !.... దానికి ప్రాయశ్చిత్తం అంటూ లేనేలేదు. చూడు నాయనా !అహల్య, మండోదరి, ద్రౌపది, వీళ్ళందరికి మల్లే పతివ్రతల్లా బతక్కూడదూ !ఎందుకొచ్చిన పాడుబతుకు. ? అని సమాధానం చెప్తాడు. మండోదరికి ఇద్దరు భర్తలట. ద్రౌపదికి అయిదుగురు వున్నా కర్ణుడి మీద మోజు వుండేదట. శ్రీపతి వెర్రిగా నవ్వుకున్నాడు. అక్కయ్య ఎంతకాలం ఏడుస్తుంది! అమ్మో! ఆమె కన్నీటికి ప్రపంచాలు మునిగిపోవూ? ఇంకెలా జీవిస్తుంది ?... మరోణ్ణి పెళ్ళాడుతుందేమో !...

ఆమెను ఓదార్చటానికి అతను యత్నించలేదు. మర్నాడుదయం సీతాపతి వచ్చాడు. అతను కూడా చాలా బాధపడ్డాడు. అక్కను ఓదార్చటానికి యెన్నో విధాల ప్రయత్నించాడు. డాక్టరు తాలూకు సొమ్ము బాంక్‌లో ముప్పైయి వేల దాకా వుంది. ఆమెకు బోలెడు నగలున్నాయి. ఇక ముందు ఆర్థికంగా ఎలా నడుస్తుంది అన్నది ప్రస్తుతానికి సమస్య కానేకాదు. సీతాపతి ఆనాటి నుండి పాతస్నేహాన్ని పురస్కరించుకుని తరుచుగా వొస్తూండేవాడు. డాక్టరు పోవటం శ్రీపతికి మరో సమస్యను సాధించి పెట్టింది. ఇప్పుడు అక్కయ్యకు "నా" అన్నవాళ్ళెవరూ లేరు. ఉంటే ఒక్క శ్రీపతే ! అంచాత అతను అక్క దగ్గరే వుంటూ ఆమె యోగక్షేమాలు గమనిస్తూ వుండటం స్థిరపడిపోయింది. గది వదిలేసి బస మార్చాడు. అక్కయ్య కూడా ఆడంబరం తగ్గించింది. పనిమనిషిని మాన్పించింది. వీలైనంత వరకూ ఖర్చులు తగ్గించింది. శ్రీపతి తండ్రికి వుత్తరం రాశాడు కాని జవాబు రాలేదు. ఒక సారి తనే స్వయంగావెళ్ళాడు.

ఆ వూళ్ళో నలుగురూ అతన్ని యీసడిస్తూ చూశారు. నోటికి వచ్చినట్టు తిట్టారు. తండ్రిని చంపావన్నారు. అతను దిక్కులేని చావు చచ్చినందుకు తనే కారణమన్నారు. ఇల్లూ వాకిలీ అమ్మేసి కొంత ధర్మానికి, కొంత తనకిమ్మని ఏర్పాట్లు చేశాడు. శ్రీపతి తల బాదుకుని ఏడ్చాడు "అంతా దొంగ ఏడుపు...నటన" అన్నారు. ఓ పెద్ద మనిషి అతని ముందు డబ్బు లెక్కపెట్టివుంచాడు. శ్రీపతి అది కూడా ధర్మనిధికి కలపమన్నాడు. అతని గొప్పతనాన్ని ఎవరూ మెచ్చుకోలేదు.

"పాపం ! ఆ మారాజు ఎంతమంచివాడు ! కొడుకెలాంటి వాడైనా కన్నకడుపుకదూ ! అతని కన్యాయం జరగకూడదని సగం వాటా అతనికిచ్చాడు. మరోడైతే ఆస్తంతా తగలెట్టటానికైనా వొప్పుకుంటాడు కాని ఇతనికివ్వడు. కుర్రతనం వాడికేం తెలియదు అంటూ పోయాడు. ఎంత పరువుగా బ్రతికాడు ! ఎంత నిష్ఠగా వున్నాడు ! ఆచారం, కట్టుబాటు!...ఆహా హా ! ఆయన కాయనేసాటి !" అన్నారు అందరూ.

శ్రీపతి తను పుట్టి పెరిగిన యింటికేసి వో మాటు చూసి వెనక్కి తిరిగాడు. అతనికి నాన్న ఎదురుగా కనిపిస్తూనే వున్నాడు. చిన్న పిలక- ఎప్పుడూ పందలపాకచొక్కా - కళ్ళల్లో

కాఠిన్యం - తాను పట్టిన కుందేటికి మూడే కాళ్ళనే తత్వం- ఎంతో అభిమానం, ప్రేమ వున్నా వెల్లడించటం చేతకాదు. అర్థం లేని ఆవేశం- అతను తిరిగొచ్చి అంతా అక్కయ్యకు వివరించాడు. అక్కయ్య కూడా భోరున ఏడవటంతో ఆమె కెందుకు చెప్పానా?" అనుకున్నాడు.

* * *

శ్రీపతి జీవిత క్రమమంతా మారింది. తన కుటుంబ చరిత్ర నలుగురికీ తెలిస్తే తనకు సంఘంలో వున్న గౌరవం నశిస్తుందేమోనని అతనికి భయంగానే వుంది. అతని తల్లిదండ్రులను గురించి నలుగురూ అడిగారు. అతనేదో సమాధానం చెప్పుకున్నాడు. "ఫలానా లేట్ డాక్టర్ గారి బావమరిదిని నేనని" కొన్ని చోట్ల పరిచయం చేసుకున్నాడు.

శ్రీపతి ఇంటర్ ప్యాసై ఇంజనీరింగులో సీటు సంపాదించాడు. తనుఇంజనీరింగు చదవగలనని అతనెన్నడూ అనుకోలేదు. సీతాపతి ఇదివరకటి కంటే తరుచూ అక్కడికొస్తున్నాడు. నలుగురూ నాలుగు మాటలు అనుకోటం అటుంచి శ్రీపతి కూడా కొంత ఫీల్ అయ్యాడు. ముగ్గురు నలుగురు అతన్ని గురించి చాటుగా అనుకోటం కూడా జరిగింది. ఏ ఇద్దరైనా నెమ్మదిగా మాట్లాడుకుంటూ మధ్య మధ్య అతనికేసి చూస్తుంటే అదంతా తనను గురించేనని అతను చాలా సార్లు అనుకోటం సంభవించింది. సీతాపతిని రావొద్దందామని చాలాసార్లనుకున్నాడు. కాని అక్కయ్య ఏమంటుందోనని కొంచెం భయం. తను లేనప్పుడు కూడాసీతాపతి వొచ్చేవాడు. అయితే అతను అక్కయ్యతో అంత తరుచుగా మాట్లాడటానికేం విషయాలున్నాయో మాత్రం అతని కంతుచిక్కలేదు.

ఇంజనీరింగు కాలేజీలో చేరిన నెలరోజులకు అతనోమాటు కాకినాడలో ఎగ్జిబిషన్ చూసి తిరిగి వస్తూ సామర్లకోటలో రైలుకోసం నిలబడ్డాడు. అతని భుజం మీద బరువైన చెయ్యి పడింది. వులిక్కిపడి వెనక్కి తిరిగాడు.

'శ్రీపతి !...నేను జ్ఞాపకం వున్నానా ?'అనడిగాడా వ్యక్తి. శ్రీపతి నిమిషం సేపు అతన్ని తేరిపార చూసి ' ఓ ...బావ ! ఏమిటీ అవతారం ! కులాసాగా వున్నావా ?' అనడిగాడు.

' ఈ అవతారం ఎందుకెత్తానో వూహించుకో. ఇదిపదకొండో అవతారం' అనేసి నవ్వాడు బావ.

శ్రీపతి కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు. బావకేసి చూడలేకపోయాడు. ఎందుకో బాగా గెడ్డం పెంచాడు. బట్టలు మాసిపోయాయి. కళ్ళు "పాతాళం ఇక్కడే నయ్యా ! ఎందుకు అనవసరంగా వెతుకుతావు ?" అంటున్నాయి. దవడలు రెండూ పీక్కుపోయాయి. మనిషి సగమయ్యాడు.

'రా బావా !స్టాల్‌కి వెడదాం అంటూ ఓవర్ బ్రిడ్జి క్రాస్ చేశాడు. ' నీకు బండికి టైం కాలేదూ?' అనడిగాడు బావ.

'ఇంకా అరగంట వుంది. అసలు సంగతేవిటి ? ఎందుకిలాగైపోయావు ? అనడిగాడు పూరీ - కూరా అతని ముందుకు తోస్తూ.

'నీకు తెలియందేముంది ? మీ అక్కయ్య వెళ్ళిపోయాక నేను పశ్చాత్తాపపడ్డాను. అంతా జరిగిపోయింది. ఎందుకులే అవన్నీ చెప్పకోటం... అసలు నిన్ను పలకరించకూడదనుకున్నాను మొదట. మా అమ్మా - నాన్న ఇద్దరూ కలరా వచ్చి పోయారు. నేనూ పోతే బాగుండును...తరువాత మీ సంగతి గురించి అంతా విన్నాను. నేను సుఖపెట్టలేకపోయాను. దాన్నైనా సుఖపడనీ-'

రెండు జతల కళ్ళు కన్నీటిని నింపుకున్నాయి. నాన్న ఇదివరకన్న మాటలు అతనికి జ్ఞప్తికొచ్చాయి... "అత్తగారికి ముసిలితనం వచ్చింది కనక ఆవిడ త్వరగా కన్ను మూస్తుంది. అప్పుడు అక్కయ్య ఆ యింటికి రాణి అవుతుంది. భర్తను తన కనుసన్నల్లో వుంచవచ్చు'. బావ ఎన్నడూ పూరీల మొహం ఎరగనివాడిలా ఆవురావురుమని తింటున్నాడు.

'ఇప్పుడెక్కడికెడుతున్నావు ?'

'మా వూరే ! పెళ్ళి సంబంధం చూట్టానికి కాకినాడెళ్ళాను.'

'ఎవరికి' ? నీకా ?.

బావ ఫకాలుమన్నాడు.'నాక్కాదు, ఏం ? నేను పెళ్ళికొడుకులా కనిపిస్తున్నానా ? ఇంకీ జీవితానికి అలాంటి ఆశల్లేవు. మా చెల్లాయికి సంబంధం.'

బావ వెళ్ళాల్సిన బండి వొచ్చింది. మౌనంగా బండిలో ఎక్కి కూర్చున్నాడతను. బండి కదులుతుంటే బావ అన్నాడు:

' మీ అక్కయ్యతో నన్ను క్షమించమని చెప్పు"

"తప్పు బావా ! అవేం మాటలు!" అన్న శ్రీపతి వాక్యాలు రైలింజను కూతలో కలిసిపోయాయి.

శ్రీపతికి బావ గురించి ఇదివరకున్న అభిప్రాయాలు కొంచెం పరివర్తన చెందాయి. పాపం! అతని హృదయం అమాయకత్వంలో మునిగిపోయింది. నవనీతంలాంటిది... తల్లీ తండ్రీ కలిసి అతనిలో వున్న మంచిని అణచివేసి అతనికయిష్టమైన పనులు చేయించారు. అతన్నలా పెంచారు. తనను తండ్రి పుస్తకాల పురుగుగా-మూఢనమ్మకాలకి -! 'ఏం! ఎందుకు?' అని ప్రశ్నించటానికి వీలులేని కట్టుబాట్లకు బానిసగా పెంచాడు. చివరికాసంకెళ్ళు అక్కయ్య తెంపాల్సి వచ్చింది. బావకివికాక జీవితం ప్రసాదించిన కొన్ని సమస్యలున్నాయి. అందులో మొదటిది సరైన ఉద్యోగం కాని వెనకాధారం కానిలేకపోవటం - చెల్లాయి పెళ్ళొకటి - నలుగురూ అడుగుతారు 'అమ్మాయి అచ్చోసిన ఆంబోతులా తిరుగుతుంటే పెళ్ళెందుకు చెయ్యడు? పెళ్ళానికి మల్లే ఇదికూడా వోనాడు వుడాయిస్తుంది అంటారు.' ఈ మాటలన్నీ పడుతూ- ఈ సమస్యలను ఛేదించటానికి మార్గం వెతుక్కుంటూ వుంటే జీవిత కాలం సరిపోతుంది. మోకాలు వరకూ గెడ్డం పెరుగుతుంది. జుట్టు తెల్లబడుతుంది. ఆ గతే బావకు పట్టేట్టుగా వుంది. ఆ వేళ బావను చూట్టంతో అతని మనసంతా చికాకుతో నిండిపోయింది. రాగానే అక్కయ్యతో అంతా చెప్పాడు. అతను వెళ్ళేసరికి సీతాపతితో మాట్లాడుతూనే ఉంది. శ్రీపతి వుత్సాహంగా

వుండలేకపోయాడు.

పిచ్చి పిచ్చి ఆలోచనల్తో ఆ రాత్రంతా అతనికి నిద్రపట్టలేదు. జీవితాన్నంతా విమర్శించుకున్నాడు మళ్ళీ. మర్నాడు ఉదయం లేచేసరికి కళ్ళు మండిపోయాయి. తల బరువుగా వుంది. నాడి పట్టుకుని చూసుకుంటే జ్వరం వచ్చిందని తేలింది. నిద్ర లేకపోవటం మూలాన వచ్చింది. అదే తగ్గుతుందనుకున్నాడు కాని మధ్యాహ్నానికి పడుకోబెట్టేసింది. అక్కయ్య సీతాపతికి ఫోన్ చేసింది.

'ఎందుకక్కయ్యా !అదే తగ్గిపోతుంది. ఈ మాత్రం దానికి డాక్టరెందుకు ? అన్నాడు. వున్న విషయం, అతనికి సీతాపతి రావటం ఎంతమాత్రం యిష్టంలేదు. మరో పావుగంటకు అతను కారుమీద వచ్చి పరీక్ష చేశాడు. ఇంజెక్షన్ ఇచ్చేసి వెళ్ళాడు. తగ్గిపోతుందనుకున్న జ్వరం క్రమంగా టైఫాయిడ్‌లోకి దింపింది. సీతాపతి రోజుకు మూడుసార్లు వచ్చి చూసిపోతున్నాడు... ఇదికాక మరోసారి తీరిగ్గా వచ్చి ఆమెతో కబుర్లు చెబుతూ కూర్చునేవాడు. డాక్టర్ పోయిన తరువాత సీతాపతికి ప్రాక్టీస్ మంచి జోరుగా వుంది.

అక్కయ్య రాత్రింబగళ్ళు మంచం పక్కన కూర్చుని తనకు సేవ చేసింది. ఒక్కోనాడు తిండి కూడా మానేసేది... అతను క్రమంగా కోలుకున్నాడు...కాని శ్రీపతి ఆలోచనలు మరో దిశలో విచిత్రంగా సాగిపోయాయి. ఒక వేళ అక్కయ్య కాని సీతాపతిని పెళ్ళి చేసుకుంటుందేమో ! వాళ్ల మాటల తీరు - నవ్వులాటలు చూస్తుంటే అలాగే వుంది. అక్కయ్య లేచి రావటం సరైందని తనను తానెలా ఊరడించుకున్నాడో- అలాగే- ఈ సంఘటన జరిగినా సమర్థించుకుని తనను తాను ఊరడించుకోవాలి. అయినా సీతాపతి విధవను చేసుకుంటాడా? అతనికి వెంటనే నవ్వొచ్చింది. అక్కడ బావ బతికే వున్నాడు. ఇక్కడ సంఘంలో అక్కయ్య విధవగా చలామణీ అవుతోంది...

* * *

ఈ మధ్య ఏడింటికే శ్రీపతి మంచమెక్కుతున్నాడు. ఆరయ్యేదాకా అతనికి మెలకువ రాదు. ఓ నాడు అర్థరాత్రి అతనికి మెలకువ వచ్చింది. ఎక్కడో గుసగుసలు వినిపిస్తున్నాయి. అతను లైటువేసి పక్కగదిలో కెళ్ళాడు. అక్కడ సీతాపతి, అక్కయ్య కనిపించారు.

"అరె !... డాక్టరుగారెప్పుడొచ్చారు ?" అన్నాడు. సీతాపతి కంగారుపడుతూ 'గంటవుతుంది' అన్నాడు.

"ఇలా మామూలుగా వొస్తుంటారా సరదాగా" ? అని నవ్వుతూ అడిగాడు. ఎలాంటి సమాధానమూ రాలేదు. శ్రీపతి లైటు ఆర్పేసి వచ్చి పడుకున్నాడు... ఏమైనా సరే ! ఈ వాతావరణంలోంచి తను బయటపడాలి...

ఇది ఆఖరుకు వ్యభిచార గృహంగా తయారయ్యేలా వుంది.

సీతాపతి వెంటనే వెళ్ళిపోయాడు.

మర్నాడుదయం శ్రీపతి అడక్కూడదనుకుంటూ భయపడుతూ అడిగాడు:

"అక్కయ్యా!... నువ్వు పునర్వివాహం చేసుకుంటావా ?" అని. ఆ ప్రశ్న అడిగాడే కాని అతను అక్కయ్య మొహంలోకి ఏ మాత్రం చూడలేకపోయాడు.

"ఏం ! అలాగ అడుగుతున్నావు ? నాకలాంటి ఆలోచనెప్పుడూ లేదు" అని సమాధానం ఇచ్చింది.

అతను సాయంత్రం యింటికి తిరిగొచ్చేసరికి అక్కయ్య అటుతిరిగి పడుకునుంది. వేళకాని వేళ యెందుకు పడుకునుంది ? వంట్లో బాగా లేదేమోననుకున్నాడు. అక్కయ్యను లేపబోయి కెవ్వుమన్నాడు.... అతనికి ఏడుపురాలేదు. పెద్దగా ఏడుద్దామనుకున్నాడు కాని ఎవరో పీకనొక్కేసినట్టయింది. అది శాశ్వతనిద్ర. బల్లమీది ఉత్తరం చదువుకున్నాడు.

"తమ్ముడూ !

ఆత్మహత్య పాపమని చేతకాని వాళ్ళంటారు. అంతకంటే జీవిత శృంఖలాల్లోంచి బయటపడడానికి మంచిమార్గం లేదు. అందుకే నన్ను నేను అంతమొందించుకుంటున్నా.

మరి ఈ ఆత్మహత్యకు కారణం ఏమిటని అడగవూ ? డాక్టరుగారంటే నాకెంతో గౌరవం, ప్రేమ- కానీకి కొరగాని నన్ను వివాహం చేసుకుని ఆయన ఉద్ధరించాడు. అటువంటి ఆయనకు ద్రోహం చేశాను. నా భర్తను వదిలి రావటం నేను ద్రోహం అనను... నా ఆత్మహత్యలో సీతాపతిగారికి వాటా తక్కువ. అందుకు ప్రాయశ్చిత్తం యిది. ఆ బాధ ననుభవిస్తూ కుమిలిపోయే దానికంటే యిది ఉత్తమం. ఇంక నేను బ్రతికి ఏం లాభం చెప్పు?

నువ్వు వట్టి అమాయకుడివి. తెల్లవన్నీ పాలు -నల్లవన్నీ నీళ్ళు అని విశ్వసిస్తావు. గడుసుగా వుండటం నేర్చుకో. ఎన్ని మానసిక బాధలున్నా అన్నింటినీ అణిచేసుకుని నాలా పైకి నవ్వుతూ కనపడాలి. అప్పుడే ఈ సంఘంలో బ్రతగ్గలవు. అంతేకాని అడుగడుగునా భయపడుతూ జీవయాత్ర సాగించలేవు. కొంత తెగింపు, ఎదిరించే శక్తి వుండాలి. అందుచేత అనవసరంగా గడచిన వాటిని తల్చుకుని ఏడవక బుద్ధిగా చదువుకుని ఉన్నత స్థితికి రా. నీ ఔన్నత్యానికి ఆయన గూడా కారకులు గనుక నన్ను మర్చిపోయినా ఆయన్ను జ్ఞాపకముంచుకో... నాకిలాంటి గతి పట్టింది కదా అని నాలా తెగించిన వాళ్ళందరికీ జీవిత పర్యవసానం ఇదేనని నేను విశ్వసించను. చిన్నవాడవయినా నా పొరపాట్లు క్షమించు...ఆశీస్సులు...".

శ్రీపతి ఉత్తరం భద్రంగా దాచాడు. మళ్ళీ యెప్పుడయినా అక్కయ్య ఆదేశాన్ని చదువుకోవచ్చు. కర్మకాండంతా పూర్తయ్యే సరికి రాత్రి తొమ్మిదైంది... శ్రీపతిని వోదార్చటానికెవరూ లేరు. ఆదుకోటానికి బంధువులెవరూ లేరు. బావకు టెలిగ్రాం యిద్దామనుకున్నాడు. అనవసరంగా అతన్నెందుకు శ్రమపెట్టడం ! ఆ రాత్రి అతనింటిదగ్గరుండలేకపోయాడు. ఎక్కడ చూసినా అక్కయ్యే కనిపిస్తోంది. కొంచెం భయం వేసింది కూడా. అక్కయ్యకు మల్లే తనూ "స్లీపింగ్ టాబ్‌లెట్స్" ఓ డజను వేసుకుంటే... శ్రీపతి తలుపుతాళం వేసి బయలుదేరాడు. తిన్నగా వెళ్ళి పార్కులో కూర్చున్నాడు.

వాతావరణం ప్రశాంతంగా వుంది. గాలి కూడా స్తంభించిపోయింది. ఆకాశంలో నక్షత్రాలు చీకటిని చూసి భయంతో వొణుకుతున్నాయి. శ్రీపతి చెక్కిళ్ల మీదుగా నయాగరా జలపాతంలా నీరు ప్రవహిస్తోంది. అతనికి గడచిన జీవితం అంతా జ్ఞప్తికొచ్చింది.

నాన్న!...ఎవర్నీ మెప్పించలేని జన్మ ! చచ్చిన వాడి కళ్ళు చేరడని చనిపోయాక అందరూ పొగిడారు. పిచ్చివాడిలా తిరిగాడు. తన చాదస్తంతో కొడుకును దూరం చేసుకున్నాడు. అయినా నాన్న తన కోసం ఎంత శ్రమించాడు ! తను కృతఘ్నుడు కదూ ! జంతువులకైనా, కుక్కకైనా కృతజ్ఞత వుంటుంది. మానవుడికుండదు. గర్భశోకం గురించి తనకేవీ తెలియదు. తెలియకపోవటమే మంచిది. ఇంక బావ !...పిచ్చి బావ ! అమ్మ నాన్న పన్నినవల్లో చిక్కుకుని రాలేక బాధపడ్డాడు. ఇంకా అతనెన్ని బాధలు అనుభవించాల్సి వుందో!...లేక అతను కూడా అక్కయ్యకు మల్లే హఠాత్తుగా శూన్యంలో కలిసిపోతాడేమో !... ఇంక అక్కయ్య ! అమ్మో !అదో గంభీరస్వరూపం... దాన్ని తల్చుకోలేం...ఇంక తను ? సిమండ్స్ అన్నాడు... "నీ గురించి నీకు పూర్తిగా తెలియదు". అదీ నిజమే ననిపించింది. ఇంటర్‌లో చేరే వరకూ తన అభిప్రాయాలు?... దేవుడంటే అమితభక్తి!

ఈ రెండేళ్ళలో తను పూర్తిగా మారాడు. వచ్చిన కొత్తలో అనాది మానవుడికీ-తనకూ మధ్య అంగుళం మాత్రమే దూరం- తన భావాలు, ఆశయాలు అన్నీ విపరీతంగా మారిపోయాయి. స్కూలు ఫైనల్‌దాకా గడిచిన అతని జీవిత క్రమం స్ఫురణకు వచ్చింది. ఆరుదాటకుండా లేవాలి. ఆరున్నరకల్లా గణగణమని గంట మోగిస్తూ నాన్న పూజకు నాందీ వాక్యం పలికేవాడు. విధిగా తను పూజ అయ్యేవరకూ ఆ ఇత్తడి విగ్రహాలకు నమస్కరిస్తూ కూర్చోవాలి. భక్తి లేకపోయినా అథవా వున్నట్టయినా నటించాలి... అదవగానే చల్దన్నం తినేసి పుస్తకం చదువుకోవాలి. మధ్య మధ్య నాన్న వచ్చి తనిఖీ చేస్తుంటాడు. బయటికిపోకూడదు. సినిమాలు చూడకూడదు. అథవా చూసినా పోతన-త్యాగయ్య-లాంటి భక్తి రస చిత్రాలకే ప్రవేశం. పత్రికలూ- నవలలూ చదవకూడదు. టంచనుగా అయిదయ్యే సరికి పుస్తకం పుచ్చుకొని చదువుకోవాలి. షికార్లకు పోకూడదు. ఇదీ అతని జీవితం. ఇంటి దగ్గర్నుంచి స్కూలుకున్న రెండు ఫర్లాంగుల రోడ్డు తప్పించి అతనికేవీతెలీదు. తెలుసుకోవలసిన అవసరం కూడా లేదు.

కాని ఇప్పుడు! అంతా మారిపోయింది.

పన్నెండుగంటల వరకూ అతనక్కడే వున్నాడు నైట్‌వాచర్ అతన్ని బైటికి పంపాడు.

అంతులేని ఆలోచనల్తో చీకట్లో ఒంటరిగా నడుస్తూ వస్తున్న శ్రీపతిని ఏటి వొడ్డున గంభీరంగా నిలబడిన క్లాక్ టవర్ ' నీ భావి జీవితం గురించి ఆలోచిస్తున్నావా ?' అనడగినట్టయింది.

అతను వెర్రిగా నవ్వుకుంటూ కటిక చీకట్లో కలిసిపోయాడు.

ఫిబ్రవరి 1956 (భారతి)

❀